

**ПРАВИТЕЛЬСТВО
РЕСПУБЛИКИ БУРЯТИЯ**

**БУРЯАД УЛАСАЙ
ЗАСАГАЙ ГАЗАР**

ТОГТООЛ

2026 оной февралин 26

№ 90

Улаан-Үдэ хото

**«Буряад Уласай Болбосоролой ба эрдэм ухаанай яаманай
албан захиргаанай бюджетэй болон өөрыгөө даахан эмхи зургаануудта
улас түрын бюджетһээ ондоо зорилгонуудта үгтэдэг мүнгэн
дэмжэлтын эрхэ байдал ба хэмжээнэй Гурим баталха тухай»
Буряад Уласай Засагай газарай 2012.07.24-нэй № 443 дугаарай
тогтоолдо хубилалтануудые оруулха тухай**

Оросой Холбоото Уласай Бюджетэй кодексын 78.1 статьятай
зохилдуулан, Буряад Уласай Засагай газар **т о г т о о н о**:

1. Буряад Уласай Засагай газарай 2012.07.24-нэй № 443 дугаарай
тогтоолоор баталагдаһан Буряад Уласай Болбосоролой ба эрдэм ухаанай
яаманай албан захиргаанай бюджетэй болон өөрыгөө даахан эмхи
зургаануудта улас түрын бюджетһээ ондоо зорилгонуудта үгтэдэг мүнгэн
дэмжэлтын Гуримда иимэ хубилалтануудые оруулха (Буряад Уласай
Засагай газарай 2012.12.24-нэй № 786, 2013.02.22-ой № 78, 2013.12.26-най
№ 723, 2014.20.03-най № 118, 2014.07.08-най № 320, 2014.11.19-най № 567,
2015.01.28-най № 31, 2015.12.24-нэй № 647, 2016.06.07-ной № 241,
2016.09.27-ной № 451, 2017.04.28-най № 186, 2018.04.27-ной № 222,
2018.06.06-най № 307, 2018.09.27-ной № 533, 2018.11.21-нэй № 657,
2019.03.05-най № 90, 2019.04.19-нэй № 202, 2020.05.18-най № 270,
2020.08.28-най № 520, 2020.09.24-нэй № 589, 2020.12.26-най № 808,
2021.02.16-най № 50, 2021.03.29-нэй № 127, 2021.12.21-нэй № 748,
2022.05.05-най № 249, 2023.06.05-най № 310, 2023.08.21-нэй № 484,
2023.12.28-най № 817, 2024.06.28-най № 374, 2024.08.30-най № 502,
2024.10.18-най № 591, 2025.02.19-нэй № 97, 2025.03.21-нэй № 160,
2025.10.07-ной № 583 тогтоолнуудай найруулгаар):

1.1. 2.14 пунктн нэгэдэхи абзац иимэ найруулгаар бэшэхэ:

«2.14. Хэлэнэй халбари хүгжөөлгын эрхэ байдал хайжаруулхын
тула.».

1.2. 2.15 пункт иимэ найруулгаар бэшэхэ:

«2.15. Буряад хэлэн дээрэ сахим аргын мэдээсэлэй зүйлнүүдые
зохёон байгуулгада хэрэгтэй болохо хэрэгсэлнүүд.

«Буряад Уласта буряад хэлэ сахижа, хүгжөөлгэ» гэхэн Буряад Уласай Гүрэнэй программын «Буряад хэлэн дээрэ тоо оньһоной зүйн сахим аргын мэдээсэлэй болбосоролой зүйлнүүдые зохёон байгуулгада хэрэгтэй болохо хэрэгсэлнүүдые хүгжөөлгэ» гэхэн Буряад Уласай Болбосоролой ба эрдэм ухаанай яаманай албан захиргаанай бюджетэй болон өөрыгөө дааһан эмхи зургаануудай ондоо зорилгонуудта улас түрын бюджетһээ үгтэдэг мүнгэн дэмжэлтын хубаарил.

Буряад хэлэн дээрэ мэдээсэлэй сахим нөөсөнүүдэй тоолбори, тус нөөсөнүүдые тооложо гаргалгада, гаршын түсэб табилгада хэды мүнгэн гаргашалагдахаб гэжэ уридшалан тооложо үзэхэн тоолбориһоо улас түрэхөө үгтэхэ мүнгэн дэмжэлтын хэмжээн дулдыдаха.

Улас түрын бюджетһээ үгтэхэ мүнгэн дэмжэлтэ хэлсээн соо хэлэгдэхэн нөөсөнүүдэй үндэхэндэ зохилдуулагдан гаргагдаха.».

1.3. 2.16 пунктда:

1.3.1. Нэгэдэхи абзац иимэ найруулгаар бэшэхэ:

«2.16. Буряад хэлэн дээрэ һуралсалай номуудые, һуралсалай пособиинуудые, уран һайханай номуудые байгуулан зохёохо, хэблүүлэн гаргаха, худалдан абаха хэрэгүүдтэ.».

1.3.2. Зургаадахи, долоодохи абзацуудые абажа хаяха.

1.4. 2.22 пунктын нэгэдэхи абзац иимэ найруулгаар бэшэхэ:

«2.22. «Гэр бүлын каникулнууд» гэхэн түлэб бэелүүлжэ, харалган доро байһан үхибүүдтэй наадажа байгаад һургаха хэшээлнүүдые хэхэ, нийгэмэй-сэдхэл бодол уридшалан тэгшэлэлгын хуули буса ябадалнуудта эсэргүү тренингнүүдые үнгэргэхэ, үхибүүдые хүмүүжүүлхэ хэрэгэй асуудалнуудаар түрэлхидтэй уулзажа хөөрэлдэхэ мэтын ажал ябуулха.».

1.5. 2.23 пункт иимэ найруулгаар бэшэхэ:

«2.23. Уголовно хэхээлтэдэ хүртэжэ, эрхэ сүлөөгөө хаһуулаад гү, али уголовно хэхээлтэдэ хүртэжэ, хаалтатай янзын һуралсал-хүмүүжэлэй эмхи зургаанда, РБ-эйн МВД-гэй ЦВСНП-гэй талаар нийгэмэй талаһаа байдалыень һайжаруулгын шэглэлээр ажал ябуулаад байһан наһаа гүйсөөгүй үхибүүдые зүб харгыда оруулха хэмжээнүүдтэ.

««Үнэн харгы» гэхэн түлэб – элдэб янзын учёдто байһан үхибүүдые болон наһаа гүйсөөгүй хүүгэдые нэмэлтэ болбосоролоор хангажа, нийгэмэй талаһаа саг үргэлжын хэмжээнүүдтэ хабаадуулга» гэхэн «Буряад Уласта түрэлхидэй харууһагүй, хуули бусын ябадалнуудые гаргадаг хүүгэдтэй һэргылэмжын ажал уридшалан ябуулха» тухай Гүрэнэй программада бюджетэй (бээ дааһан) албан мэдэлэй эмхи зургаануудта улас түрын бюджетһээ үгтэхэ мүнгэн дэмжэлтын хубаарил.

Зорилгото мүнгэн дэмжэлтын хэмжээн программаар ямар ажал ябуулһанһаа, энэ ажалда хэды мүнгэнэй гаргашалагдаһанһаа, уридшалан тооложо үзэхэн гаршын түлэбһөө дулдыдаха.

Буряад хэлэн дээрэ мэдээсэлэй сахим нөөсөнүүдэй тоолбори, тус нөөсөнүүдые тооложо гаргалгада, гаршын түсэб табилгада хэды мүнгэн гаргашалагдахаб гэжэ уридшалан тооложо үзэхэн тоолбориһоо улас

түрэхөө үгтэхэ мүнхэн дэмжэлтын хэмжээн дулдыдаха.».

1.6. 2.24 пунктн нэгэдэхн абзац ннмэ найруулгаар бэшэхэ:

«2.24. Нннгэм соо бээ зүбөөр абажа ябаха ёно гурнмуудые мэдэдэггүй, элдэб учёдуудта байдаг үхнбүүдэй болон наһаа гүйсөөгүй хүүгэдэй дунда хүмүүжүүлгын удхатай элдэб урилдаануудые, хэмжээнүүдые үнгэргэлгэдэ.».

1.7. 2.25 пунктн нэгэдэхн абзац ннмэ найруулгаар бэшэхэ:

«2.25. «Бээ хороохо һэдэлгэтэй наһаа гүйсөөгүй хүүгэдэй сэдхэл доторой байдалые һайжаруулха зорилготойгоор һэргылэмжын хэмжээнүүд» гэхэн очно-заочно курсануудые багшанарта эмхнхэлгэдэ.».

1.8. Ннмэ удхатай 2.47 - 2.51 пунктнуудые нэмэхэ:

«2.47. «Эрхнм мэргэжэлтэн» гэхэн холбоото уласай болон нютаг можонуудай Бүхэсоюзна урилдаа эмхнхэлгэдэ.

«Экономнкын хүгжэлтэ ба шэнэ зүйл нэбтэрүүлгын экономнка» гэхэн Буряад Уласай Гүрэнэй программн «Ажалай хүн» гэхэн нютаг можын түлэбэй туйлалтанууд болон дүнгүүдээр (бээ дааһан) албан мэдэлэй эмхн зургаануудта улас түрын бюджетһээ мүнхэн дэмжэлтэ үгтэжэ, хубаарнлагдаха.

««Эрхнм мэргэжэлтэн» гэхэн холбоото уласай болон нютаг можонуудай Бүхэсоюзна урилдаан тухай» Буряад Уласай Засагай газарай 2025.12.17-ной № 769 дугаарай тогтоолоор баталагдаһан зорилгото мүнхэн дэмжэлтын эрнлтэнүүдээр хэмжээн тодхогдохо.

Ямар хэмжээнүүдэй ябуулагдаха тухай хэлсээнүүд баталагдажаа, тэрэл хэмдэ Улас түрын бюджетһээ мүнхэн дэмжэлтэ үгтэхэ.

2.48. Үхнбүүдэй дунда буряад хэлэ хүгжөөхын тула хэмжээнүүдые үнгэргэлгэдэ.

«Буряад Уласта буряад хэлэ сахнжа, хүгжөөлгэ» гэхэн Буряад Уласай Гүрэнэй программн «Буряад хэлэ шудалалгыө һайжаруулга, хэлэ хүгжөөлгыө эрдэм ухаа ба элдэб аргануудые хэрэглэн хангалга» гэхэн үдэр бүрнн хэмжээнүүдые үнгэргэн, ашаг үрэтэйгөөр хүгжөөлгэдэ бюджетэй (бээ дааһан) албан мэдэлэй эмхн зургаануудта үгтэхэн мүнхэн дэмжэлтын хубаарнл.

Зорилгото мүнхэн дэмжэлтын хэмжээн программаар ямар ажал ябуулһанһаа, энэ ажалда хэды мүнхэнэй гаргашалагдаһанһаа, урншалан тооложо үзэхэн гаршын түлэбһөө дулдыдаха.

Улас түрын бюджетһээ үгтэхэ мүнхэн дэмжэлтэ хэлсээн соо хэлэгдэхэн нөөсэнуудэй үндэхэндэ зохнлдуулагдан гаргагдаха.

2.49. Мэргэжэлээ дээшэлүүлхэ конференцнүүдые, семннарнуудые, курсануудые эмхнхэжэ, арга боломжонуудаа һайжаруулһан һуралсалнуудые ба урилдаануудые үнгэргэлгэдэ.

«Буряад Уласта буряад хэлэ сахнжа, хүгжөөлгэ» гэхэн Буряад Уласай Гүрэнэй программн «Буряад хэлэ шудалалгыө һайжаруулга, хэлэ хүгжөөлгыө эрдэм ухаа ба элдэб аргануудые хэрэглэн хангалга» гэхэн үдэр бүрнн хэмжээнүүдые үнгэргэн, ашаг үрэтэйгөөр хүгжөөлгэдэ бюджетэй

(бэеэ дааһан) албан мэдэлэй эмхи зургаануудта мүнгэн дэмжэлтэ үгтэнэ.

Зорилгото мүнгэн дэмжэлтын хэмжээн программаар ямар ажал ябуулһанһаа, энэ ажалда хэды мүнгэнэй гаргашалагдаһанһаа, уридшалан тооложо үзэхэн гаршын түлэбһөө дулдыдаха.

Буряад хэлэн дээрэ мэдээсэлэй сахим нөөсөнүүдэй тоолбори, тус нөөсөнүүдые тооложо гаргалгада, гаршын түсэб табилгада хэды мүнгэн гаргашалагдахаб гэжэ уридшалан тооложо үзэхэн тоолбориһоо улас түрэхөө үгтэхэ мүнгэн дэмжэлтын хэмжээн дулдыдаха.

Мэргэжэлээ дээшлүүлгын конференцинүүдые, семинарнуудые, курсануудые эмхидхэжэ, арга боломжонуудаа һайжаруулха зорилготой һуралсалнуудые ба урилдаануудые үнгэргэлгэдэ мүнгэн дэмжэлтэ үгтэхэ.

2.50. Ниигэм соо бэеэ зүбөөр абажа ябаха ёһо гуримуудые мэдэдэггүй, элдэб учёдуудта байдаг үхибүүдэй болон наһаа гүйсөөгүй хүүгэдэй дунда хүмүүжүүлгын удхатай элдэб урилдаануудые, хэмжээнүүдые үнгэргэлгэдэ.

««Үнэн харгы» гэхэн түлэб – элдэб янзын учёдто байһан үхибүүдые болон наһаа гүйсөөгүй хүүгэдые нэмэлтэ болбосоролоор хангажа, ниигэмэй талаһаа саг үргэлжын хэмжээнүүдтэ хабаадуулга» гэхэн «Буряад Уласта түрэлхидэй харууһагүй, хуули бусын ябадалнуудые гаргадаг хүүгэдтэй һэргылэмжын ажал уридшалан ябуулха» тухай Гүрэнэй программада бюджетэй (бэеэ дааһан) албан мэдэлэй эмхи зургаануудта улас түрын бюджетһээ үгтэхэ мүнгэн дэмжэлтын хубаарил».

Зорилгото мүнгэн дэмжэлтын хэмжээн программаар ямар ажал ябуулһанһаа, энэ ажалда хэды мүнгэнэй гаргашалагдаһанһаа, уридшалан тооложо үзэхэн гаршын түсэбһөө дулдыдаха.

Зорилгото мүнгэн дэмжэлтын хэмжээн программаар ямар ажал ябуулһанһаа, энэ ажалда хэды мүнгэнэй гаргашалагдаһанһаа, уридшалан тооложо үзэхэн гаршын түсэбһөө дулдыдаха.

2.51. Ажабайдалай хүшэр байдалда ороһон, хуули ёһонуудые хазагайруулдаг, һэргылэмжын элдэб янзын учёдуудта байдаг үхибүүдэй сүлөө саг болон зунай амаралтын саг эмхидхэлгэдэ, тэдэнэртэй һэргылэмжын элдэб ажаябуулга үнгэргэлгэдэ.

««Үнэн харгы» гэхэн түлэб – элдэб янзын учёдто байһан үхи-бүүдые болон наһаа гүйсөөгүй хүүгэдые нэмэлтэ болбосоролоор хангажа, ниигэмэй талаһаа саг үргэлжын хэмжээнүүдтэ хабаадуулга», «Буряад Уласта наһаа гүйсөөгүй үхибүүдэй хуулиин ёһонуудые хазагайруулгыг уридшалан хаража, һэргылэмжын ажал ябуулга» гэхэн Гүрэнэй программ бээлүүлэн, бюджетэй (бэеэ дааһан) албан мэдэлэй эмхи зургаануудта улас түрын бюджетһээ мүнгэн дэмжэлтэ үгтэхэ.

Зорилгото мүнгэн дэмжэлтын хэмжээн программаар ямар ажал ябуулһанһаа, энэ ажалда хэды мүнгэнэй гаргашалагдаһанһаа, уридшалан тооложо үзэхэн гаршын түсэбһөө дулдыдаха.

Ямар хэмжээнүүдай ябуулагдаха тухай хэлсээнүүд баталагдажа, тэрэл хэмдэ Улас түрын бюджетһээ мүнгэн дэмжэлтэ үгтэхэ.».

2. Тус тогтоол албан ёсоор толилогдохон үдэрхөө хүсэндөө орожо, 2026 оной январиин 1-нээ хуули гуримай харилсаануудта нүлөөгөө эхилхэ.

**Буряад Уласай Толгойлогшо -
Буряад Уласай Засагай
газарай Түрүүлэгшэ**

А. Цыденов

Болбосоролой болон эрдэм ухаанай яаман түлэб бэлдэбэ
тел. 21-35-46

та3